

► Seminaras „Medijos ir nacionalinis saugumas: iššūkiai ir galimybės“ ◀

Spalio 24-25 dienomis Druskininkų švietimo centre Druskininkų savivaldybės švietimo įstaigų pedagogams, nevyriausybinų organizacijų pedagoginiams darbuotojams surengtas seminaras „Medijos ir nacionalinis saugumas: iššūkiai ir galimybės“. Seminaras vyko pagal Nacionalinę kvalifikacijos tobulinimo programą „Nacionalinio saugumo ir pilietiškumo nuostatų stiprinimas ugdyme“. Pranešimus skaitė Ugdymo plėtotės centro Kvalifikacijos tobulinimo skyriaus metodininkė Salomėja Bitlieriūtė ir filosofas, Vytauto Didžiojo universiteto Politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto viešosios komunikacijos katedros lektorius, Vilniaus politikos analizės instituto ekspertas Algirdas Davidavičius. Seminaro dalyviai išsakė savo pasiūlymus, išvalgas, kaip būtų galima efektyviau integruoti medijų informacinio raštingumo (MIR) ugdymą į įvairių mokomų dalykų pamokas.

Medijų teorijos studijoms davė kanadiečių mokslininko Herberto Maršalo MakLuhano (1911-1980) darbai. Dabartinis medijų apibrėžimas labiau suprantamas ir kaip technologinės priemonės, padedančios skleisti ir saugoti informaciją. Medija gali būti fotografija, kinas, videotechnologijos, internetas. Plačiaja prasme, medija gali būti suprantama kaip komunikacijos priemonė, perduodanti informaciją. Masinės komunikacijos priemonių (radijas, spauda, televizija) visuma vadinama žiniasklaida.

Kodėl medijų informacinis raštingumas siejamas su nacionaliniu saugumu? Pasak S. Bitlieriūtės, medijų raštingumas šiandien suprantamas kaip gebėjimas valdyti informaciją: tai yra, ją priimti, vertinti, pasirinkti ir atsakingai naudoti: „Šiandien medijos kūrėjais tampa ir mokytojai, ir mokiniai. Informacijos sklaidos laukas yra tapęs įtakos ir kovos lauku, kuriame grumiasi skirtingi finansiniai, politiniai ir kitokie interesai. Jų sėkmė tiesiogiai priklauso nuo to, kaip sugebės įtikinti ir patraukti žmones, kurie galėtų paremti įvairių tikslų siekiančias jėgas. Lietuvoje šis interesų laukas įgyja vis rafinuotesnes ir subtilesnes propagandos formas, kuriose persipina tikri ir netikri faktai, duomenys ir kita informacija, galintys pakenkti valstybės ir piliečių interesams ir saugumui. Medijų raštingumas remiasi pamatinėmis demokratinėmis vertybėmis ir turi ugdyti pilietinį atsparumą bei atsakomybę už savo valstybės dabartį ir ateitį“. Kalbėdama apie tai, kodėl svarbus medijų informacinio raštingumo integravimas į įvairių dalykų pamokas, lektorė pabrėžė, kad medijų raštingumo gebėjimų ugdymas nėra vieno kurio nors dalyko prerogatyva ar atskiras ugdymo tikslas: „Šiandien visi mes esame medijų kūrėjais, o ypač jaunoji karta. Todėl visų mokytojų mokymasis ir medijų raštingumo integracija nuo pradinių klasių yra svarbus prioritetas, reikalaujantis visos mokyklos bendruomenės sutelktų pastangų, tam, kad ne tik išsaugotume, bet ir stiprintume mūsų jauną Valstybę, pasitikdami jos šimtąjį gimtadienį.“ Lektorius A. Davidavičius nagrinėjo temas apie tai, kokie yra informacinių, medijų ir pilietinio raštingumo elementai, kas svarbu informacijos iššūkių (kraipymo, fragmentavimo ir pertekliaus) valdyme. Diskutuota, kodėl jaučiamės nesaugiai šiuolaikinių medijų akivaizdoje, kokius pedagoginius uždavinius kelia kartų skirtumai: „Nesaugiai jaučiamės dėl to, kad informacinės ir medijų technologijos labai pakeitė jaunesnių kartų pasaulėvoką, pasaulėjautą – ir tai reikšmingai skiriasi nuo vyresnių kartų (tiems, kam dabar 40 ir daugiau) patirties. Esminis skirtumas yra kitoks laiko suvokimas, ribotesnės atminties galimybės, sprendimų priėmimo ir santykio su informacija patirtys, kurios lemia ir kitokį požiūrį į bendravimą, pasitikėjimą, veiklą kartu su kitais. Mums dera išmokti atlikti tėvų, motinų, pedagogų, globėjų ir mentorių vaidmenis kitaip, nei mes tą patyrėme iš pokario, karo ar prieškario kartų. Vyresnės kartos tikslas turėtų būti perteikti ikiskaitmeninių technologijų pasaulio ir patirties geriausias, bendražmogiškas ir didžiausios ugdomosios vertės dalis. Tad mūsų bendra atsakomybė yra įžengti į jų pasaulį, parodyti tiek pedagoginės bei mentoriškos meilės ir rūpesčio, kiek tik šiuolaikiniam jaunimui prireiks, norint neprarasti savęs, artumo su kitais, ir siekiant prisitaikyti prie nuolatinių, spartėjančių, radikalių pokyčių mūsų pasaulyje.“

Seminaro metu surengtas susitikimas su žurnaliste, savaitraščio „Mano Druskininkai“ korespondente Ramune Žiliene, ji papasakojo, kaip rengiamas šis savaitraštis, diskutuota naujienai būdingų kriterijų, kritiško informacijos vertinimo temomis. Seminaro dalyviai apsilankė savaitraščio „Mano Druskininkai“ redakcijoje, susitiko su redaktore Laima Rekevičiene, redakcijos darbuotojais, uždavė jiems rūpimus klausimus.

Druskininkų švietimo centro informacija

